

GD-016012 **Seat No.** _____

B.A. (Sem. VI) Examination

March - 2019

BA00C-605 : Economics

(Agriculture Economics)

[Core Course]

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના: બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

1. કૃપિ અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો. તેના સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરો. **14**

અથવા

ભારતના આર્થિક વિકાસમાં કૃપિક્ષેત્રની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.

2. જેત પેદાશોની માંગના વિશિષ્ટ લક્ષણો જણાવો અને જેત પેદાશની માંગને અસરકરતા પરિબળોની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

કૃપિ પેદાશનું પૂર્વઠા વિધેય સમજાવો અને કૃપિ પેદાશનો પૂર્વવઢો ભાવોથી બહુ સંવેદનશીલ નથી - સમજાવો.

3. ભારતમાં જેત વિરાણનું મહત્વ અને સમસ્યાઓ જણાવો. **14**

અથવા

કૃપિ અને ગ્રામ વિકાસની બેંક (નાબાઈ)ની રચના, હેતુઓ અને કાર્યો લખો.

4. શ્રમની લાક્ષણિકતા જણાવો. ભારતમાં કૃપિ બેરોજગારીની સમસ્યા હવે કરવા કયા પગલાં વેવા જોઈએ ? **14**

અથવા

જેતીક્ષેત્રે પ્રવર્તમાન બેરોજગારી માટેના કારણો જણાવો. અને કૃપિ બેરોજગારીના સંદર્ભમાં સરકાર દ્વારા લેવાયેલા પગલાંની ચર્ચા કરો.

5. (અ) નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે લખો - **07**

- (1) મર્યાદિત બજાર અલ્યુવિકસિત દેશોના આર્થિક વિકાસને અવરોધતું મહત્વનું પરિબળ છે.
- (2) સહકારી મંડળી બિનસંસ્થાકીય જેત વિરાણ સ્ત્રોત નથી.
- (3) વિકાસશીલ દેશોમાં કૃપિક્ષેત્રમાં શ્રમની સીમાંત ઉત્પાદકતા વધુ હોય છે.
- (4) ભારતમાં ધૂપી બેકારી સૌથી વધારે કૃપિક્ષેત્રે જોવા મળે છે.
- (5) કૃપિ અર્થવ્યવસ્થામાં અર્થશાસ્ત્રનો ઘટતા મળતરનો નિયમ પાયા રૂપ છે.
- (6) ભારતમાં લધુતમ વેતન કાયદો 1948માં પસાર થયો હતો.
- (7) કૃપિક્ષેત્રે દુંકગાળાનું વિરાણ બે થી પાંચ વર્ષ સુધીના સમયગાળા માટેનું હોય છે.

GD-016012]

1

[Contd...

(બ) નીચે દર્શાવેલ દંડક પ્રશ્ન માટે શ્રેષ્ઠ જવાબ લખો -

07

- (1) _____ વર્ષમાં નાભાઈની સ્થાપના થઈ.
- (a) 1957 (b) 1965
(c) 1982 (d) 1994
- (2) 1 ડિસેમ્બર 2018 થી અમલમાં આવેલ _____ યોજના અત્યંત નાના અને સીમાંત ખેડૂતોના ખાતામાં 6 હજાર રૂપિયા જમા થશે.
- (a) કિસાન સમ્માન નિધિ યોજના (b) જમીન સ્વાસ્થ્ય કાર્ડ યોજના
(c) વડાપ્રધાન ફૂષિ સિંચાઈ યોજના (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (3) _____ વર્ષમાં મોટી સંખ્યામાં વ્યાપારી બેંકોનું રાષ્ટ્રીયકરણ કરવામાં આવ્યું હતું ?
- (a) 1968 (b) 1969
(c) 1979 (d) 1982
- (4) કિસાન કેરિટ કાર્ડ સ્કીમ _____ માં શરૂ કરવામાં આવી હતી.
- (a) 1971-72 (b) 1981-82
(c) 1998-99 (d) 2001-02
- (5) હરિયાળીકાંતિના પિતા તર્ફે _____ ને ઓળખવામાં આવે છે.
- (a) વી. ફુરિયાન (b) બી. પી. પાલ
(c) એમ. એ સ્વામિનાથન (d) એસ. કે. બાલ
- (6) ફૂષિ ક્ષેત્રની રાષ્ટ્રીય આવકને _____ પૃથ્વિ વડે માપવામાં આવે છે.
- (a) ઉત્પાદન (b) ખર્ચ
(c) આવક (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (7) ખેતી ક્ષેત્રે _____ સમસ્યાનો સામનો કરવો પડે છે.
- (a) અપર્યાપ્ત જમીન સુધારો (b) અપર્યાપ્ત ધિરાણ
(c) ધીમો અને અનિયમિત વિકાસ (d) ઉપરના બધાજ

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Definition of Agricultural Economics. Clarify the nature and scope of Agriculture Economics. 14

OR

Discuss the role of agriculture in economic development of India.

2. Mention the special characteristics of demand for agricultural products and discuss the factors affecting the demand for agricultural products. 14

OR

Explain agricultural supply function and explain agricultural supply is an irresponsive to the price.

3. Explain the importance and problems of Agriculture finance in India. 14

OR

Write the constitution, objective and functions of Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD)

4. Explain the characteristics of labor. What measures should be taken to resolve the problem of agriculture unemployment in India? 14

OR

Explain the reasons for prevailing unemployment in agriculture sector and discuss the measures taken by the government in terms of agricultur unemployment.

5. (A) The following statements are true or false 07

- (1) Limited market is an important factor in resistant economic development of underdeveloped countries.
- (2) Co-operative societies are not a non-institutional source of agriculture finance.
- (3) The marginal productivity of labor in agricultre sector is high in the developing country.
- (4) Hidden unemployment in India is most commonly seen in agriculture sector.
- (5) The Law of Diminishing returns of economics is fundamental in the agricultural economy.
- (6) The minimum wage law passed in India in 1948.
- (7) Short term credit in agriculture sector is for two to five years periods .

(B) For each of the following questions write the best answer :

07